

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ****КАФЕДРА СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ****МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ****Програма
дисципліни спеціалізації****підготовки** бакалаврів

(рівень вищої освіти)

галузь знань 01 Освіта

(шифр і назва напрямку)

спеціальності 014.14 Середня освіта.Здоров'я людини
(шифр і назва спеціальності)

Навчальна програма з дисципліни – «Методика проведення превентивної виховної роботи» для студентів спеціальності 014.14 Середня освіта (здоров'я людини)

IV с. (денна форма навчання)

Розробник: викладач Хавелко Г.С.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри спортивної медицини,
здоров'я людини

Протокол від 28 серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри спортивної медицини, здоров'я людини

_____ (проф. Шиян О.І.)

“ ____ ” _____ 2018 року

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету педагогічної освіти
Протокол від. “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова _____ (підпис) (_____)
(прізвище та ініціали)

Заняття з предмету «Методика проведення превентивної виховної роботи»
проводяться на другому курсі для студентів факультету педагогічної освіти .

Кількість годин, що відведені навчальним планом на вивчення дисципліни
становить 120 годин, з них: 20 годин - лекції, 40 годин - практичні заняття, 60 годин

- самостійна робота.

Мета - оволодіння майбутніми педагогами такими знаннями, вміннями та навичками, які б сприяли формуванню превентивно-виховної компетентності школярів, утвердженню ціннісного ставлення до життя і здоров'я, їхньому фізичному, соціальному, психічному і духовному розвитку.

Завдання навчальної дисципліни передбачають оволодіння студентами знаннями, вміннями і навичками, що будуть сприяти:

- формуванню в учнів знань про здоров'я, здоровий спосіб життя, безпечну поведінку, взаємозв'язок організму людини з природним, техногенним і соціальним оточеннями;
- розвитку в учнів мотивації дбайливого ставлення до власного здоров'я, удосконаленню фізичних, соціальних, психічних і духовних його чинників;
- вихованню в учнів потреби у здоров'ї, що є важливою життєвою цінністю, свідомого прагнення до ведення здорового способу життя;
- розвитку умінь самостійно приймати рішення щодо власних вчинків;
- набуттю учнями власного досвіду зі збереження здоров'я з урахуванням фізичного стану;
- розгортанню у повсякденному житті практичної діяльності задля збереження здоров'я власного та інших.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- предмет, мету і завдання курсу «Методика проведення превентивної виховної роботи» для школярів загальноосвітньої середньої школи;
- структуру та зміст навчального матеріалу курсу «Методика проведення превентивної виховної роботи» для школярів загальноосвітньої середньої школи; основні форми, методи і стратегії навчання учнів основам здоров'я;
- методику організації навчального процесу з превентивної освіти;
- засоби формування в учнів здоров'язбережувальної компетентності, активної мотивації до ведення здорового способу життя, поліпшення фізичної, соціальної, психічної і духовної складових здоров'я, здатності застосовувати всі набуті компетентності в конкретних життєвих або навчальних умовах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

- будувати роботу з превентивного виховання як цілісну, динамічну систему, основними складовими якої є організаційний, дидактичний, методичний та оздоровчий аспект;
- методично грамотно організовувати виховний процес з основ здоров'я;
- правильно оцінювати навчальні досягнення учнів з основ здоров'я;
- використовувати у виховному процесі основні форми, методи і стратегії навчання учнів основам здоров'я;
- виховувати в учнів бажання вести здоровий та безпечний спосіб життя;
- формувати в учнів здоров'язбережувальну компетентність шляхом набуття ними навичок здорового способу життя та умінь зберігати і зміцнювати різні

складові здоров'я.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Концептуальні засади та соціально-педагогічні детермінанти формування превентивного виховного середовища.

Лекція 1 . Концептуальні засади формування превентивного виховного середовища загальноосвітнього навчального закладу. Сутність превентивного виховання учнів. Основні завдання превентивного виховання дітей і молоді Функції превентивного виховання молоді. Проблема формування та збереження здоров'я підростаючого покоління. Аспекти превентивної виховної діяльності.

Лекція 2 . Соціально-педагогічні детермінанти формування превентивного виховного середовища. Негативна поведінка підлітків як наслідок несприятливих соціальних впливів. Роль батьків у превентивному вихованні. Специфіка професійного завдання класного керівника у превентивному вихованні. Основні детермінанти негативної поведінки. Конфлікти як вагомий деструктивний фактор. Класифікація основних детермінант негативних явищ.

Лекція 3. Партнерська взаємодія в умовах превентивного виховного середовища загальноосвітнього навчального закладу. Партнерська взаємодія навчального закладу з батьками. Мета взаємодії сім'ї і навчального закладу. Завдання взаємодії сім'ї і навчального закладу. Форми і методи партнерської взаємодії навчального закладу з батьками.

Лекція 4 . Основні ресурси формування превентивного виховного середовища загальноосвітнього навчального закладу. Попередження негативних явищ у навчальному закладі. Принципи превентивного виховання. Сприятливе превентивне виховне середовище. Діяльність шкільного психолога та медичного працівника. Інформаційні ресурси превентивного виховного середовища.

Лекція 5. Діагностика показників превентивного виховного середовища. Завдання моніторингу формування превентивного виховного. Принципи моніторингу формування превентивного виховного середовища. Алгоритм оцінювання показників критеріїв превентивного виховного середовища.

Змістовий модуль 2. Методологічні основи превентивної виховної діяльності у викладанні предмету «Методика проведення превентивної виховної роботи»

Лекція 5. Діагностика показників превентивного виховного середовища. Завдання моніторингу формування превентивного виховного. Принципи моніторингу формування превентивного виховного середовища. Алгоритм оцінювання показників критеріїв превентивного виховного середовища.

Лекція 6 . Основні етапи процесу виховання, його рушійні сили. сучасні підходи до виховання. Виховання як наукова проблема. Основні етапи процесу виховання, його рушійні сили. Сучасні підходи до виховання.

Лекція 7 . Діагностика поведінки учнівської молоді у превентивному вихованні. Педагогічна діагностика. Вивчення особистості учня. Анкетування. Вивчення особистості учня у навчальному процесі.

Лекція 8 . Сутність і зміст шкідливих звичок. фактори та умови їх формування у підлітків. Звичка, потреба, залежність. Етапи формування шкідливих звичок. Класифікацій причин поширення шкідливих звичок. Умови формування шкідливих звичок.

Лекція 9 . Загальні поняття про методи, прийоми та засоби виховання. Загальні поняття про методи, прийоми та засоби виховання. Класифікація методів навчання. Умови вибору методів виховання.

Лекція 10 **Методологічні основи превентивної виховної діяльності.** Методика превентивної виховної діяльності. Механізми реалізації превентивної виховної діяльності. Компоненти превентивного виховного середовища. Групи професійних умінь.

Залікові вимоги

1. Сутність превентивного виховання учнів.
2. Основні завдання превентивного виховання дітей і молоді
3. Функції превентивного виховання молоді
4. Принципи побудови системи превентивного виховання
5. Проблема формування та збереження здоров'я підростаючого покоління
6. Аспекти превентивної виховної діяльності
7. Негативна поведінка підлітків як наслідок несприятливих соціальних впливів.
8. Роль батьків у превентивному вихованні.
9. Специфіка професійного завдання класного керівника у превентивному вихованні.
10. Основні детермінанти негативної поведінки.
11. Конфлікти як вагомий деструктивний фактор.
12. Класифікація основних детермінант негативних явищ.
13. Негативна поведінка підлітків як наслідок несприятливих соціальних впливів.
14. Партнерська взаємодія навчального закладу з батьками.
15. Мета взаємодії сім'ї і навчального закладу.
16. Завдання взаємодії сім'ї і навчального закладу.
17. Форми і методи партнерської взаємодії навчального закладу з батьками.
18. Попередження негативних явищ у навчальному закладі.
19. Принципи превентивного виховання.
20. Сприятливе превентивне виховне середовище.
21. Діяльність шкільного психолога та медичного працівника.
22. Інформаційні ресурси превентивного виховного середовища.
23. Завдання моніторингу формування превентивного виховного.
24. Принципи моніторингу формування превентивного виховного середовища.
25. Алгоритм оцінювання показників критеріїв превентивного виховного середовища.
26. Компоненти превентивного виховного середовища.
27. Основні етапи процесу виховання, його рушійні сили.
28. Сучасні підходи до виховання.
29. Педагогічна діагностика.
30. Вивчення особистості учня.
31. Анкетування.
32. Вивчення особистості учня у навчальному процесі.
33. Звичка, потреба, залежність.
34. Етапи формування шкідливих звичок.
35. Класифікацій причин поширення шкідливих звичок.
36. Умови формування шкідливих звичок.

37. Загальні поняття про методи, прийоми та засоби виховання.
38. Класифікація методів навчання. Групи професійних умінь.
39. Умови вибору методів виховання.
40. Методика превентивної виховної діяльності.
41. Механізми реалізації превентивної виховної діяльності.

12. Рекомендована література.

Основна

1. Булич Е.Г. Здоровье человека: биологическая основа жизнедеятельности и двигательная активность в ее стимуляции / Е. Г. Булич, И. В. Муравов. - К. : Олимпийская литература, 2003. - 423 с.
2. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С. Основи здоров'я. 5клас: посібник для вчителя. - К.: Алатон. 2008. - 212 с.
3. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Симонова К.М., Венжега К.В. Основи здоров'я. 5клас: Методика, тематичний план, тестові завдання для оцінювання навчальних досягнень учнів. - К.: Алатон. 2008. - 84с.
4. Воронцова Т. В. Захисти себе від ВІЛ : методичний посібник для педагога-тренера / Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко . - Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2012. - 208 с.
5. Воронцова Т. В. Захисти себе від ВІЛ, тренінги життєвих навичок : посібник для учнів старшого підліткового та юнацького віку (15 - 18 років) за програмою тренінгового курсу «Формування здорового способу життя та профілактика ВІЛ» / Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко . - Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2012. - 168 с.
6. Демченко І. Л. Основи здоров'я: моніторинг і оцінка впровадження навчальної програми : навчально-методичний посібник для методистів і учителів загальноосвітніх навчальних закладів / І. Л. Демченко, К. С. Костенко, К. Поп - К., 2006. - 82с.
7. Здорова школа: аспекти освітньої політики : навч. посіб. / авт. кол. : Шиян О. І., Павлова Ю. О., Іванова М. А. [та ін.] ; за наук. ред. Олени Шиян. - Л., 2010. - 216 с.
8. Соціально-просвітницькі тренінги з формування мотивації до здорового способу життя та профілактики ВІЛ/СНІДу : навчально-методичний посібник для викладачів валеології, основ медичних знань та безпеки життєдіяльності, вчителів основ здоров'я, студентів вищих навчальних закладів С. В. Страшко, Л. А. Животовська, О. Д. Гречишкіна [та ін.] - К.: Освіта України, 2006. - 260 с.

Додаткова

1. Волинець Л. С. Права дитини в Україні: проблеми та перспективи. - К. : Логос, 2000. - 74 с.
2. Єресько О. В. Особливості змісту шкільного предмета «Основи здоров'я» / О. В. Єресько // Основи здоров'я і фізична культура. - 2005. - №2 - с. 8-

11.

3. Навчання здоровому способу життя на засадах розвитку навичок через систему шкільної освіти: оцінка ситуації/ О.М.Балакірева, Л.С.Ващенко, О.Т.Сакович [та ін.] - К.: Держав, ін-т проблем сім'ї та молоді. - 2004. -108 с.

4. Рівень і тенденції поширення тютюнокуріння, вживання алкоголю та наркотичних речовин серед учнівської молоді України / О. М. Балакірева, Т. В. Бондар, Н. О. Рингач [та ін.] - К.: Український інститут соціальних досліджень ім. О. Яременка, 2008. - 152 с.

5. Формування здорового способу життя молоді: Проблеми і перспективи / Яременко О., Балакірева О., Вакуленко О. [та ін.] - К.: Укр. ін-т соціальних досліджень, 2000. - 207 с.

6. Формування навичок здорового способу життя у дітей і підлітків: За проектом «Діалог» : Навч.-метод. посіб./ О. В.Вінда, О. П.Коструб, І. Г.Сомова [та ін.]. - 3-тє вид., К., 2004. - 284с.